

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/39/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5910204369
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5910204369.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Romana Tichého vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti O.: V., nar. XX.XX.XXXX, H., nar. XX.X.XXXX a H., nar. XX.X.XXXX, všetci bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, deti rodičov - otca: V. O., nar. XX.X.XXXX, bytom J., Ul. E. X/XX, právne zastúpený JUDr. Ladislavom Jančim, advokátom so sídlom v Y., P. XX, a matky: A. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., K. W. XX, právne zastúpená Mgr. Ivetou Žerebákovou, advokátkou so sídlom v Y., K.. A. Z. XX, o návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, za účasti Okresnej prokuratúry Ružomberok, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok zo dňa 6. februára 2013, sp. zn. 1P 9/2010-575, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh otca na zverenie mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol. Vykonaným dokazovaním zistil, že rodičia mal. detí, i keď sú manželia (manželstvo rodičov v čase rozhodovania súdu prvého stupňa nebolo ešte právoplatne rozvedené, pričom matka žije s mal. deťmi v meste Y. a otec býva v J.) v spoločnej domácnosti nežijú. Na základe rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 4P 126/2003-59 zo dňa 19.2.2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 5CoP 54/2004-84 zo dňa 1.7.2004, mal. deti boli zverené do výchovy a starostlivosti matke, otcovi bola určená vyživovacia povinnosť. Následne Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k. 4P 29/2004-95 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoP 55/2004 zo dňa 1.7.2004 upravil styk otca s mal. V. a mal. H.. O úprave styku na základe podaného návrhu otca bolo rozhodované aj rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 4P 411/2008-125 zo dňa 24.11.2009, ktorým návrh otca zamietol. Rozsudok okresného súdu bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 27.5.2010 č.k. 10CoP 23/2010-181. Matka s návrhom otca na striedavú starostlivosť oboch rodičov nesúhlasila. Uviedla, že samotné deti s otcom nechcú byť, a ona ich nemôže k tomu nútiť. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, detašované pracovisko Levoča zistil, že opakované šetrenie pomerov otca nebolo zrealizované, nakoľko otec nebol doma zastihnutý. Pri pohovore s otcom zistil, že tento tvrdil, že má vytvorené vhodné bytové podmienky pre zabezpečenie výchovy a riadnej starostlivosti o mal. deti, nie je odkázaný na pomoc iných ľudí, je samostatný v domácich prácach, sám si varí, perie, robí nákupy. V osobnej výpovedi potvrdil, že naposledy bol s deťmi v osobnom kontakte pred 15 mesiacmi, a to z dôvodu, že údajne sa mu mala manželka vyhrázať, že ak deti bude navštevovať, ona požiada súd o zákaz styku s ním. Na základe uvedeného prestal deti navštevovať, napriek tomu mu deti chýbajú a prekáža mu, že matka im bráni v kontakte s ním. Na základe posúdenia okolností tvrdených zo strany rodičov, nariadil znalecké dokazovania osobitne za

účelom posúdenia, či je v záujme mal. detí zveriť ich do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Do konania bol pribratý znalec PhDr. Q. B.. V znaleckom posudku znalec konštatoval, že mal. V. má k otcovi záporný citový vzťah, k jeho správaniu je hyperkritický. Maloletý H. voči otcovi prejavuje výrazne negatívny citový vzťah a mal. H. k otcovi zaujíma výrazne negatívny emočný vzťah a postoj, odmieta ho. Vzťah všetkých troch detí k matke je výrazne pozitívny, deti sú na ňu citovo naviazané a majú tendencie k jej idealizovaniu. Otec deklaruje pozitívny citový vzťah voči svojim trom deťom a chce sa o ne starať, je si však vedomý ich negatívneho vzťahu voči nemu. Podľa znalca vplyv otca maloleté deti vnímajú ako záporný. Vadí im jeho emočná labilita, dominancia a obviňovanie matky. Pokiaľ sa týka matky maloletých, táto má na deti zmiešaný vplyv. Na jednej strane sa o nich stará, na druhej strane je pre ne vzorom skôr pasívnej a vyhýbavej osobnosti. Znalec ďalej konštatoval, že priame negatívne ovplyvňovanie maloletých zo strany matky voči otcovi nebolo zistené, deti skôr reagujú na správanie otca voči nim, čo v konečnom dôsledku vyústilo do ich výrazne negatívneho vzťahu k otcovi a tento negatívny vzťah pramení hlavne z ich vlastnej skúsenosti s jeho správaním. Deti vyjadrili pranie sa s otcom nestýkať, ani doterajšie stretnutia neboli pre obidve strany prínosné. Podľa znalca styk otca s deťmi za týchto okolností nemá význam a aj striedavá starostlivosť by neplnila svoj účel a nie je v tomto prípade ani vhodná. Ak otec nezmení svoje správanie a postoje, tak jeho stretávanie sa s deťmi nebude na ne pôsobiť pozitívne. V ústne podanom vyjadrení znalec za hlavný problém výrazného negatívneho vzťahu detí k otcovi považoval správanie sa otca voči deťom, ktoré sa veľmi ťažko vyrovnávajú s otcovými prejavmi impulzivity, jeho negatívnym postojom k matke a najmä s jeho cholerickým temperamentom. Celkovo absentuje dlhodobejšia vytvorená citová väzba medzi otcom a deťmi. K tvrdeniu otca, ktorý nestretávanie sa s deťmi odôvodnil možným obvinením zo zneužívania, uviedol, že nezistil z vyšetrenia detí tendencie k obviňovaniu otca, postoj otca možno vnímať skôr ako vnútorné ospravedlnenie svojho počínania. Prejavy konfabulácie, fabulácie a tendencie obviňovať otca z nepravdy u detí vyšetrením zistené neboli, deti majú výrazne bližší vzťah k matke. Vo všeobecnosti odporučil otcovi zmeniť videnie sveta a nevychádzať len z detailov, ktoré sú pre neho bolestné, tieto neskôr zovšeobecňovať do svojich názorov, mal by sa zamerať na ovládanie temperamentu, nebyť hlučný, neobviňovať matku, pretože takéto správanie deti vnímajú ako strach, hoci táto skutočnosť zo strany otca nemusela byť tak ani mienená. Vo vzťahu k námietkam otca uviedol, že nebolo úlohou znaleckého dokazovania posudzovať správnosť záverov iného znalca. Taktiež kolízny opatrovník mal. detí ako aj Okresná prokuratúra v Ružomberku sa vyjadrili, že s návrhom otca na zverenie do striedavej osobnej starostlivosti nesúhlasia. Z úradného záznamu kolízneho opatrovníka zo dňa 11.1.2011 okrem iného vyplynulo, že stretávanie s deťmi sa nerealizuje od jeho posledného stretnutia na oddelení od 20.10.2010, pričom otec odôvodnil nestretávanie sa s deťmi z dôvodu, že manželka jeho návštevy zneužíva na klamstvá a zavádzania. Dňa 26.1.2011 sa otec sťažoval na matku, ktorá podľa jeho názoru sa správa v rozpore so záujmami deťmi, nechráni a nezveľaďuje ich majetok vzhľadom k vedeným exekúciám. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 5C 13/2012 zo dňa 4.9.2012 bolo manželstvo rodičov mal. detí rozvedené. Maloleté deti na čas po rozvode súd zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú mal. deti zastupovať, spravovať ich majetok. Otcovi detí bola určená vyživovacia povinnosť a styk otca s mal. deťmi neupravil. Citované rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť z dôvodu podaného odvolania zo strany otca. Z takto vykonaného dokazovania vyplýva, že otec prakticky od posledného štvrtého roku 2011 sa s deťmi nestretáva, nenavštevuje ich, nepodieľa sa na výchove a starostlivosti o ne. Uvedenú skutočnosť sa otec snažil vysvetliť obavou z možného obvinenia zo zneužívania mal. detí. Táto obava však zostáva len v teoretickej rovine, neexistuje žiadna relevantná skutočnosť, ktorá by opodstatňovala obavy otca. Namiesto toho, aby si otec našiel k svojim deťom cestu, či už osobnou návštevou, stretávaním sa s nimi, minimálne podľa rozhodnutia súdov o úprave styku, svoju energiu vynakladá na riešenie situácie úradnou formou, či už v podobe kontaktovania ÚPSvR Ružomberok alebo podávanie rôznych návrhov v konaní, ktoré prebiehalo na tunajšom súde. Je nepochybné, že obidvaja rodičia majú vytvorené podmienky pre riadnu výchovu a starostlivosť o mal. deti. Je však potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že matka s deťmi býva v Y., otec má trvalé bydlisko v J.. Vzdialenosť miesta bydliska otca od súčasného bydliska mal. detí bola jedným z kritérií hodnotenia vhodnosti striedavej výchovy mal. detí. Maloleté deti sú už vo veku, kedy dokážu jasne a zreteľne formulovať svoje názory, predstavy a prania. Zo znaleckého posudku PhDr. B. a z jeho výpovedí jednoznačne vyplynul odmietavý postoj detí k otcovi, nechcú ísť k nemu bývať, nie je pre nich vzorom v tom pravom slova zmysle, nemajú s otcom vytvorený taký vzťah, ktorý by zaručoval, že prípadná striedavá starostlivosť by bola v ich prospech. Je na otcovi, aby k svojim synom našiel správnu cestu, aby obnovil osobné kontakty s nimi, pričom by mal brať do úvahy odporúčania zo strany znalca, ktoré uviedol na hlavnom pojednávaní, najmä vo smere ovládania cholerických prejavov povahy, obviňovania matky, prípadne iných príbuzných a podobne.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie otec. Uviedol, že v zmysle § 24 ods. 2 Zákona o rodine sú u neho splnené podmienky pre zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti. V rámci dokazovania bolo preukázané, že obaja rodičia sú spôsobilí spoločne deti vychovávať, navyše každý z rodičov prejavil o osobnú starostlivosť o deti záujem. Je v záujme detí, aby bola nariadená striedavá starostlivosť, nakoľko on sám má zabezpečené materiálne potreby pre život detí v mieste jeho bydliska. Neexistujú žiadne prekážky možnosti pokračovať v doterajšom vzdelávaní detí v mieste jeho bydliska, pretože školský systém školy, riaditeľ, ktorého v tomto smere oslovil, to dovoľuje. Nariadením striedavej starostlivosti by bolo zabezpečené, aby deti mali možnosť ho ako otca spoznať, aby bolo zabezpečené, aby v ich živote vyvážil vplyv matky aj chlpský vzor tak, aby ich osobnosti boli v procese dospievania formované komplexne. Samotná vzdialenosť miest Y. a J. nemôže byť v 21. storočí prekážkou striedavej starostlivosti. Skutočnosť, že jeho charakterové vlastnosti sú iné ako u matky, nie je negatívom, pričom dieťa musí tieto okolnosti vnímať, ak má z neho vyrásť sociálne integrovaná osobnosť. Pokiaľ v súčasnosti v postoji detí prevažujú skôr negatívne emócie voči nemu, domnieva sa, že je to okolnosť prechodná a ovplyvnená vplyvom matky. V tejto súvislosti opakovane poukazuje na závery predchádzajúceho znaleckého posudku a správy Centra sociálnych služieb Trojištok, ktorých relevancia ostala aj po spracovaní posudku č. 7/2012 neoslabená. Žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť a jeho žalobnému návrhu na striedavú starostlivosť oboch rodičov vyhovieť.

Matka vo vyjadrení k podanému odvolaniu otca žiadala rozsudok okresného súdu ako správny potvrdiť. Odvolanie otca považuje za účelové, bezdôvodné. Okresný súd rozhodol na základe vykonaného dokazovania, z ktorého vyplýva, že deti otca odmietajú, nemajú záujem sa s ním stretávať. Zistenia na základe vykonaného znaleckého dokazovania znalcom PhDr. Q. B. sú v plnom rozsahu správne. Účelom striedavej výchovy je jej nariadené len v prípade, ak je to v záujme maloletých detí. V tomto konaní súd musel skúmať, či striedavá osobná starostlivosť je v záujme detí, pričom zákon poskytuje mal. dieťaťu špeciálnu ochranu, tak v rovine súkromného a verejného práva. Úlohou, kedy sa z dieťaťa stáva subjekt možný samostatne o sebe rozhodovať a spracovať svoje veci, rastie miera jeho primeranej spôsobilosti na právne úkony. Poukazuje najmä na reálny vzťah navrhovateľa k svojim deťom, s ktorými sa nestretáva, a to vyše 2 rokov. Taktiež z praxe nie je možné, aby sa návšteva školy realizovala v dvoch rôznych mestách. Nesúhlasí s tvrdením otca, že nariadenie striedavej výchovy by bolo zabezpečením možnosti spoznania otca. Otec má upravený styk s mal. deťmi rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, avšak tieto stretnutia nevyužíva a deti sa s otcom vyše 2 rokov nestretávajú. Taktiež nesúhlasí s tvrdením otca, že negatívny postoj detí k otcovi je ovplyvnený jej vplyvom, nakoľko znalec túto skutočnosť zisťoval a zodpovedal v odpovedi na otázku č. 4 tak, že priame negatívne ovplyvňovanie mal. detí z jej strany vo vzťahu k otcovi nezistil. Deti skôr reagujú na správanie sa otca voči nim. Uvádzané dôvody navrhovateľom v odvolaní sú teda v priamom rozpore so záverom znaleckého posudku. Zároveň poukazuje na to, že na základe návrhu na rozvod manželstva, ich manželstvo bolo rozvedené, súd mal deti zveril do jej osobnej starostlivosti. Žiadala preto rozsudok okresného súdu ako správny potvrdiť.

Okresný prokurátor vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal rozsudok okresného súdu ako správny potvrdiť.

Kolíznym opatrovníkom sa k podanému odvolaniu otca písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozsudku, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a/ O.s.p., ktorý podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Zákon v ust. § 24 ods. 2 Zákona o rodine formuluje podmienky pre zverenie dieťaťa do striedavej výchovy kumulatívne. Jedná sa o podmienky, že a) obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať, b) obidvaja rodičia majú o výchovu záujem, c) zverenie dieťaťa do striedavej výchovy je v záujme dieťaťa, d) potreby dieťaťa budú zverením do spoločnej alebo striedavej výchovy lepšie zaistené. Z hľadiska významu jednotlivých podmienok je potrebné na prvom mieste zdôrazniť záujem dieťaťa na zverení do striedavej výchovy, nie záujem rodičov, resp. jedného z rodičov.

Okresný súd v danej veci na základe rozsiahle vykonaného dokazovania a vyhodnotenia všetkých skutkových okolností správne dospel k záveru, že podmienky pre striedavú starostlivosť obidvoch rodičov o mal. deti nie sú dané. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že rodičia maloletých detí už dlhšiu dobu nežijú v spoločnej domácnosti. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 4P 126/2003-59 zo dňa 19.2.2004 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 5CoP 54/2004-84 zo dňa 1.7.2004, mal. deti boli zverené do výchovy a starostlivosti matke a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť. Ďalším rozsudkom č.k. 4P 29/2004-95 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoP 55/2004 zo dňa 1.7.2004 bol upravený styk otca s mal. deťmi. Z výsledkov vykonaného dokazovania ďalej jednoznačne vyplýva záver, že vzťahy medzi rodičmi aj v súčasnej dobe nie sú dobré. Pre vytváranie pozitívneho vzťahu medzi rodičom, ktorému neboli zverené deti do výchovy a osobnej starostlivosti a maloletými deťmi, je potrebné, aby sa medzi nimi udržiaval pravidelný kontakt a najmä, aby sa aj po citovej stránke vytváral pozitívny vzťah navzájom k sebe. V danom prípade, ako vyplýva zo znaleckého dokazovania, k vytváraniu dobrých vzťahov medzi otcom a mal. deťmi neprispieva skutočnosť, že otec sa už po dlhšiu dobu s mal. deťmi nestretáva (nerealizuje styk na základe rozhodnutia súdu), a zároveň pred deťmi prejavuje negatívny vzťah k matke mal. detí, ku ktorej samozrejme deti tým, že sú dennodenne v osobnom kontakte, majú kladný citový vzťah. Správne okresný súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania vyvodil, že ak otec pravidelne nerealizuje styk s mal. deťmi a nesnaží sa vytvárať, aby mal. deti mali k nemu skôr pozitívny ako negatívny vzťah, rešpektujúc aj názor mal. detí, ktoré k možnosti striedavej starostlivosti oboch rodičov boli pred znalcom vypočuté a zaujímajú k nej negatívny postoj, za súčasného stavu návrhu otca vyhovené byť nemohlo. Krajský súd v ďalšom poukazuje na uvádzané dôvody okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje a na ne aj v podrobnostiach odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Z uvedených dôvodov preto krajský súd rozsudok okresného súdu, ktorý návrh otca na zverenie mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov ako nedôvodný zamietol, ako správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.